

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิต เปรียบเทียบคุณภาพชีวิต และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตใจและปัจจัยค้ำจุนกับคุณภาพชีวิตตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารพลอดยาศาสดิของกำลังพล ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ โดยได้บูรณาการนำหลักทฤษฎี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยจิตใจ กับปัจจัยค้ำจุน และ นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการทหารและทหารกองประจำการกองทัพบก มากำหนด กรอบในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการนายทหารชั้นประทวน และทหารกอง ประจำการ ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนประชากรรวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 362 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 มีลักษณะ เป็นแบบสำรวจรายการ ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 65 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ และ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และตำแหน่ง พบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 25 ปี มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า มีรายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 194 คน และมีตำแหน่งเป็นทหารกองประจำการ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยจิตใจ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ของกำลังพลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก

โดยอันดับแรกได้แก่ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความก้าวหน้า และด้านความรับผิดชอบตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยคำจูนพบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว ด้านความมั่นคงในงาน และด้านความสัมพันธ์ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตของกำลังพล ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ ด้านปลอดภัยเสพติด ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ เป็นอันดับ 2 ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว เป็นอันดับ 3 ด้านที่พักอาศัย เป็นอันดับ 4 ด้านสุขภาพร่างกาย เป็นอันดับ 5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม เป็นอันดับ 6 และด้านอาหารและโภชนาการ เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

4.1 ด้านอาหารและโภชนาการ โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ ในแต่ละวันท่านรับประทานอาหารเช้าครบ 5 หมู่ คุณภาพอาหาร รสชาติที่ได้รับประทานถูกหลักอนามัย เป็นอันดับ 2 ในหน่วยงานมีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาสม่ำเสมอ เป็นอันดับ 3 ในหน่วยงานมีการจัดกิจกรรมร่วมกันสม่ำเสมอ เป็นอันดับ 4 และภายในหน่วยงานของท่านโดยส่วนรวมแล้วเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

4.2 ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ที่หน่วยจัดหาเพิ่มเติมมีคุณภาพดี ราคายุติธรรมเหมาะสม หน่วยงานจัดอุปกรณ์และสถานที่สำหรับซักรีดเสื้อผ้า ตัดผมแก่ท่านโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดในราคาทุน เป็นอันดับ 2 หน่วยงานจัดให้มีร้านจำหน่ายเครื่องหม้ายและเครื่องแบบทหารในราคาประหยัด เป็นอันดับ 3 ผู้บังคับบัญชาสนใจดูแลเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของกำลังพล เป็นอันดับ 4 และท่านได้รับเครื่องแต่งกายเช่น เสื้อยืด ชุดวอร์ม ฯลฯ จากหน่วยของท่านมีคุณภาพดีพอที่จะใช้ตลอดอายุการใช้งาน เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

4.3 ด้านที่พักอาศัย โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ หน่วยกำหนดเขตสุขาภิบาล/ความ

รับผิดชอบในการพัฒนาอย่างแน่ชัด บริเวณโดยทั่วไปสะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบสวยงาม มีบรรยากาศของความเป็นหน่วยทหาร เป็นอันดับ 2 กำลังพลได้พักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ เป็นอันดับ 3 มีที่จอดรถยนต์ให้กำลังพลอย่างเป็นระเบียบและเพียงพอ เป็นอันดับ 4 และอาคารโรงเรือนของท่านดีมีมูลและมีพัดลมอย่างเพียงพอ เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

4.4 ด้านสุขภาพร่างกาย โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ ในหน่วยงานมีสนามกีฬาพร้อมอุปกรณ์กีฬาที่เพียงพอ ท่านได้ทำการทดสอบสมรรถภาพร่างกายทุกปี เป็นอันดับ 2 ท่านได้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายทุกวัน เป็นอันดับ 3 ท่านได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี เป็นอันดับ 4 และหน่วยงานมีการส่งเสริมการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

4.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ ผบ.หน่วยนำกำลังพลของหน่วยไปร่วมกิจกรรมสำคัญ ๆ ทางศาสนาอย่างพร้อมเพียง ในหน่วยงานมีการปฏิบัติกิจกรรมตามหลักศาสนา เช่น การสวดมนต์ไหว้พระและนั่งสมาธิทุกวันพระ เป็นอันดับ 2 ในหน่วยงานมีการจัดให้มีการอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมของหน่วยโดย ผอ.หรือ ผบ.ของหน่วยหรือวิทยากรจากภายนอกอย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง เป็นอันดับ 3 ในหน่วยงานมีการกวาดล้างเรื่อง การแต่งกายและวินัยทหารทุกสัปดาห์ เป็นอันดับ 4 และในหน่วยงานมีการจัดกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมไทย เช่น งานประเพณีลอยกระทงและงานประเพณีสงกรานต์ เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

4.6 ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ มีการตรวจสอบหนี้สินของกำลังพลที่เป็นระบบและนอกระบบ การซื้อสินค้าจากร้านค้าสวัสดิการของหน่วยงานมีมาตรการควบคุม มีกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลและครอบครัวมีรายได้เงินจือครอบครัวเพิ่มขึ้น เช่น จักรยานยนต์รับจ้าง กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า ฯลฯ เป็นอันดับ 2 ในหน่วยงานมีร้านค้าสวัสดิการเป็นสัดส่วนสะอาดและเหมาะสม เป็นอันดับ 3 ในหน่วยงานจัดให้มีการจำหน่ายสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพให้เพียงพอ คุณภาพดี ราคาถูก เป็นอันดับ 4 และบริการตัดผมในราคาที่เป็นธรรมและห้องตัดผมเครื่องมือและอุปกรณ์ตัดผมสะอาด เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

4.7 ด้านปลอดภัยเสพติด โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ มีการจัดกิจกรรมให้กำลังพลลดละเลิกอบายมุขเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี มีระบบป้องกันยาเสพติดและอบายมุขอย่างเป็นรูปธรรม เป็นอันดับ 2 กวดขันการเข้า-ออกบริเวณหน่วยทหารอย่างเคร่งครัดเป็นรูปธรรมทั้งบุคคลและ

ยานพาหนะ เป็นอันดับ 3 มีป้ายคำขวัญหรือป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดทั้งที่สำนักงานและที่บ้านพัก เป็นอันดับ 4 และมีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับยาเสพติดให้กำลังพลและครอบครัวมีจิตสำนึกในการป้องกันยาเสพติด เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

5. สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน

5.1 สมมุติฐานข้อที่ 1 ระดับคุณภาพชีวิตตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยของกำลังพล ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับน้อย ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า คุณภาพชีวิตของกำลังพล ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

5.2 สมมุติฐานข้อที่ 2 กำลังพลที่มี ปัจจัยส่วนบุคคล ที่แตกต่างกัน มีการประเมินระดับคุณภาพชีวิตตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยของกำลังพล ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดจำแนกตามปัจจัยดังนี้

จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอายุ 20 – 25 ปี มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับกลุ่มที่มีอายุ 26 – 35 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 46 ปี ขึ้นไป ในด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านปลอดภัย ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกับกลุ่มที่มีประสบการณ์ 10 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว และด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่ากำลังพลที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กำลังพลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จำแนกตามรายได้ พบว่า กำลังพลที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีตำแหน่งจำสิบตรี - จำสิบเอก มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับกลุ่มที่มีตำแหน่งสิบตรี - สิบเอก และทหารกองประจำการ ในด้านสุขภาพร่างกาย

5.3 สมมุติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์เชิงบวก ในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติดของกำลังพล ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรายละเอียดจำแนกตามปัจจัยดังนี้

ปัจจัยจิตใจกับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยด้านความก้าวหน้าเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ และด้านความรับผิดชอบ เป็นอันดับสุดท้าย ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจิตใจกับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านปลดอยาเสพติด ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านสุขภาพร่างกาย ตามลำดับ

2. ด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและ

ของใช้ประจำตัว ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านปลอดภัย เสพติด ตามลำดับ

3. ด้านความก้าวหน้า มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านปลอดภัย เสพติด และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัย ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา และด้านความมั่นคง เป็นอันดับสุดท้าย ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัย ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านความมั่นคง มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหารและโภชนาการ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านปลอดภัย เสพติด ด้านสุขภาพร่างกาย และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ

2. ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันใน

ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหารและโภชนาการ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านปลอดภัยเสพติด ตามลำดับ

3. ด้านความสัมพันธ์ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ และด้านที่พักอาศัย ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ และด้านปลอดภัยเสพติด ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตของกำลังพล ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านปลอดภัยเสพติด ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านอาหารและโภชนาการ ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่านายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการเห็นว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 7 ด้านของศูนย์การทหารราบ อยู่ในเกณฑ์ดีมากซึ่งส่วนใหญ่ในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องตามทฤษฎีของ มาสโลว์ (Maslow, 1977 อ้างถึงใน นิสารัตน์ ศิลปะเดช, 2540 : 127) อธิบายว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่มีความต้องการอยู่เสมอและความต้องการของมนุษย์สามารถ จำแนกเป็น 5 ชั้น จากขั้นต่ำสุดไปหาสูงสุด ซึ่งเป็นไปในลำดับขั้นที่ 1 ความต้องการด้านร่างกาย และในขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตของกำลังพล ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในแต่ละด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านอาหารและโภชนาการ โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ ในแต่ละวันท่านรับประทานอาหารเช้า 5 หมู่ แสดงให้เห็นว่าหน่วยให้ความสำคัญในด้านอาหารและโภชนาการ

สำหรับกำลังพลเป็นอย่างดี ทำให้นายทหารชั้นประทวน และทหารกองประจำการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างพอเพียงตามลักษณะของการมีคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทุมพร จามรมาน (2528 : 8) กล่าวว่าอาหารเป็นองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

1.2 ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ที่หน่วยจัดหาเพิ่มเติมมีคุณภาพดี ราคายุติธรรมเหมาะสม แสดงให้เห็นว่าผู้บังคับหน่วยสนใจดูแลเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของกำลังพลอย่างดีพร้อม ทั้งมีการแจกเครื่องแต่งกาย เช่น เสื้อยืด ชุดวอร์ม สิ่งของใช้ เครื่องนอน ฯลฯ เป็นต้น ให้กับกำลังพลอย่างพอเพียงด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้นายทหารชั้นประทวน และทหารกองประจำการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างพอเพียงตามลักษณะของการมีคุณภาพชีวิตซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนิโคลัส เบนเนต (Nicolas Bennet อ้างถึงใน นิสารัตน์ ศิลปะเดช, 2540 : 65) ได้กล่าวว่าบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีคือ ได้มีสิ่งจำเป็นพื้นฐานแก่ความต้องการของชีวิต ได้แก่ เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่อย่างเหมาะสมและเพื่อป้องกันความรุนแรงของอากาศ

1.3 ด้านที่พักอาศัย โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ หน่วยกำหนดเขตสุขาภิบาล/ความรับผิดชอบในการพัฒนาอย่างแน่ชัด แสดงให้เห็นว่านายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ มีความเป็นอยู่ที่หน่วยได้จัดบ้านพักอาศัยของทางราชการและอาคารเรือนโรงได้อย่างเพียงพอ มีเขตสุขาภิบาล ความรับผิดชอบในการพัฒนาอย่างแน่ชัด พร้อมทั้งมีความสะอาดสบายร่มรื่นสวยงาม เป็นระเบียบถูกสุขลักษณะอนามัย มีบรรยากาศเป็นหน่วยทหาร ทำให้นายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างพอเพียงตามลักษณะของการมีคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีร์สมิ์ ธนาคม (2533 : 1-2) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบที่จะก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตได้ต้องมีที่อยู่อาศัยและที่ทำงานที่สะอาด สะดวก สบาย และคุณภาพชีวิตจะเกิดขึ้นได้สังคมต้องมีระเบียบวินัย มีกฎหมายที่เป็นธรรมและมีที่อาศัยที่ สะอาด สะดวก สบาย ธรรมชาติแวดล้อมเกื้อกูล

1.4 ด้านสุขภาพร่างกาย โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ ในหน่วยงานมีสนามกีฬาพร้อมอุปกรณ์กีฬาที่เพียงพอ แสดงให้เห็นว่าหน่วยได้ดูแลความเป็นอยู่ ด้านสุขภาพของทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการอย่างเป็นระบบทำให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิ ไชยอำพรและ สนิท สมักรการ (2536 : 17) ให้ความเห็นว่า

ความสุขกายคือ ได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอซึ่งมีผลทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงมีคุณภาพชีวิตที่ดี

1.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ ผบ.หน่วย นำกำลังพลของหน่วยไปร่วมกิจกรรมสำคัญ ๆ ทางศาสนาอย่างพร้อมเพรียง ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีริศมี ธนาคม ที่กล่าวว่า ลักษณะสังคมที่มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นองค์ประกอบของการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้นายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการคิดว่าได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นลักษณะของการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

1.6 ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ มีการตรวจสอบหนี้สินของกำลังพลที่เป็นระบบและนอกระบบ การซื้อสินค้าจากร้านค้าสวัสดิการของหน่วยงานมีมาตรการควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับ เลนนาร์ทและแอนเดอร์สัน (Lennart & Anderson, 1975 : 64-65) ที่กล่าวว่าเป็นการบรรจบกันพอดีระหว่างความต้องการกับโอกาสที่ได้รับตามความคาดหวังของแต่ละบุคคล คือ คุณภาพชีวิต

1.7 ด้านปลอดภัยเสพติด โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ มีการจัดกิจกรรมให้กำลังพลลดละเลิกอบายมุขเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำรง ทศานัญชลี (2541) กล่าวว่า แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ได้กำหนดมุ่งเน้นกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งการป้องกันปราบปราม การบำบัดรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ พร้อมทั้งพัฒนาระบบครอบครัว สังคม และคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

2. การทดสอบสมมุติฐาน

2.1 สมมุติฐานข้อที่ 1 ระดับคุณภาพชีวิตตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติดของกำลังพล ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับน้อย ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า คุณภาพชีวิตของกำลังพล ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์กร ศิริกุล (2547) ที่ทำการศึกษาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนและลูกจ้างประจำสังกัดส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนและลูกจ้างประจำ สังกัดส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อยู่ในระดับมาก

2.2 สมมุติฐานข้อที่ 2 กำลังพลที่มี ปัจจัยส่วนบุคคล ที่แตกต่างกัน มีการประเมินระดับคุณภาพชีวิตตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติดของกำลังพล ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดจำแนกตามปัจจัยดังนี้

จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอายุ 20 – 25 ปี มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับกลุ่มที่มีอายุ 26 – 35 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 46 ปี ขึ้นไป ในด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านปลดอยาเสพติด ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากกำลังพลที่มีอายุน้อยมีคุณภาพชีวิตสูง ได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ มากกว่ากำลังพลที่มีอายุมาก เพราะกองทัพบกมีการพัฒนากำลังพลที่มีอายุน้อยในการฝึกศึกษา พัฒนาประเทศชาติให้มีความมั่นคงต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวัฒน์ จันทศาสตร์ โภศล (2544) กล่าวว่าอายุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษดา จินดาลัทธ (2549) ที่ทำการศึกษาคความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนของกรมสวัสดิการทหารบก ผลการศึกษาพบว่า อายุและรายได้ของครอบครัว (คู่สมรส) ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน ของกรมสวัสดิการทหารบก

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกับกลุ่มที่มีประสบการณ์ 10 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว และด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่ากำลังพลที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป เมื่อกำลังพลเข้ารับราชการเป็นทหารแล้วทำให้เขาได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของสมโภชน์ สาตร์เงิน (2539) พบว่า อายุราชการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของประเสริฐ ใจกล้า (2547) พบว่าประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิต แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชิตพล กีนสี (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบวัฒนธรรมองค์การของหน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศ กองทัพบก ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีรูปแบบวัฒนธรรมองค์การแบบราชการ และแบบทำงานเสรีแตกต่างกัน

จำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่ากำลังพลที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของประพิณ ทองสุข (2549) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต ของนายทหารชั้นประทวน มณฑลทหารบกที่ 41 ผลการศึกษาพบว่า รายได้ของครอบครัว และจำนวนบุคคลในครอบครัว มีความสัมพันธ์โดยตรงกับคุณภาพชีวิต

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กำลังพลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการที่มีระดับการศึกษาต่ำจะได้สิทธิในเรื่องการศึกษามากกว่านายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการที่มีระดับการศึกษาสูง เพราะทางหน่วยได้สนับสนุนให้นายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการที่มีระดับการศึกษาต่ำได้เรียนต่อโดยสถาบันศึกษาของรัฐ เช่น มหาวิทยาลัยและการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น ทำให้มีความรู้และวุฒิการศึกษาสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิม ศรีวิฑูรย์ (2540 : 68-69) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของทหารกองประจำการต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียน พบว่า ทหารกองประจำการส่วนใหญ่เป็นผู้มีวุฒิการศึกษาต่ำ ในระดับ ป.4-6 มีความต้องการที่จะได้รับการศึกษาตามขยายโอกาสทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน

จำแนกตามรายได้ พบว่า กำลังพลที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา จินดาลัทธ (2549) ที่ทำการศึกษาความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนของกรมสวัสดิการทหารบก ผลการศึกษาพบว่า อายุและรายได้ของครอบครัว (คู่สมรส) ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน ของกรมสวัสดิการทหารบก

จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวมมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีตำแหน่งจ่าสิบตรี - จ่าสิบเอก มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับกลุ่มที่มีตำแหน่งสิบตรี - สิบเอก และทหารกองประจำการ ในด้านสุขภาพร่างกาย สอดคล้องกับงานวิจัยของชิตพล กีนสี (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบวัฒนธรรมองค์การของหน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศ กองทัพบก ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีรูปแบบวัฒนธรรมองค์การแบบราชการ และแบบทำงานเสรีแตกต่างกันกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน รูปแบบวัฒนธรรมองค์การแบบเช็ผู้ก่อตั้งแบบราชการ และแบบทำงานเสรีแตกต่างกัน

2.3 สมมุติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค่าจูนมีความสัมพันธ์เชิงบวก ในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตตาม โครงการกองร้อยนาอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดขยายเสพติด

ของกำลังพล ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรายละเอียดจำแนกตามปัจจัยดังนี้

ปัจจัยจูงใจกับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยด้านความก้าวหน้าเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ และด้านความรับผิดชอบ เป็นอันดับสุดท้าย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเฮร์สเบอร์ก (Herzberg, 1950) ได้กล่าวถึงความต้องการของคนในองค์กรหรือการจูงใจจากการทำงานว่า ความพอใจในงานที่ทำ และความไม่พอใจในงานที่ทำไม่ได้มาจากปัจจัยกลุ่มเดียวกัน แต่มีสาเหตุมาจากปัจจัย 2 กลุ่ม คือ ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) กับปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) โดยปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) เป็นสิ่งที่สร้างความพึงพอใจในงานให้เกิดขึ้นซึ่งจะช่วยให้บุคคลรักและชอบงานที่ปฏิบัติอยู่ และทำให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene Factors) เฮร์สเบอร์กกล่าวถึงปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยสุขอนามัยว่า เป็นปัจจัยที่บ่งชี้ถึงความไม่พอใจในการทำงาน และเป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลยังคงปฏิบัติงานได้ตลอดเวลา

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจกับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านปลอดภัย ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านสุขภาพร่างกาย ตามลำดับ

2. ด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักอาศัย ด้านเครื่องแต่งกาย

เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านปลอดภัยเสพติด ตามลำดับ

3. ด้านความก้าวหน้า มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านปลอดภัยเสพติด และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา และด้านความมั่นคง เป็นอันดับสุดท้าย ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านความมั่นคง มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหารและโภชนาการ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านปลอดภัยเสพติด ด้านสุขภาพร่างกาย และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ

2. ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันใน

ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหารและโภชนาการ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านปลอดภัยเสพติด ตามลำดับ

3. ด้านความสัมพันธ์ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของกำลังพลโดยรวมในเชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ และด้านที่พักอาศัย ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ และด้านปลอดภัยเสพติด ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาพบว่านายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการที่มีพื้นฐานการศึกษาและรายได้ต่างกันมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะพื้นฐานก่อนเข้ามาเป็นนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันทำให้ความต้องการจากพัฒนาคุณภาพชีวิตต่างกัน ดังนั้นหน่วยศูนย์การทหารราบต้องวางแผนโดยให้นายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ ที่มีพื้นฐานการศึกษาและรายได้ที่ใกล้เคียงกันอยู่ร่วมกันเพื่อสะดวกต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2. กำลังพลมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ โดยเฉพาะนายทหารชั้นประทวนมีรายได้เฉลี่ย 10,000 – 20,000 บาท ต่อเดือน และทหารกองประจำการ มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท ต่อเดือน รวมทั้งไม่มีอาชีพเสริม จึงสมควรส่งเสริมให้กำลังพลและครอบครัวมีการหารายได้เพิ่ม โดยการประกอบอาชีพที่เหมาะสมเสริมนอกเวลาราชการ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้บังคับหน่วยต้องกำกับดูแลและเอาใจใส่ในเรื่องคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ โดยเฉพาะด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ควรปรับปรุงให้ตรงกับความต้องการของนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ รวมทั้งรักษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านอื่นๆ ให้ดียิ่งขึ้น

2. ผู้บังคับหน่วยควรชี้แจงและปลูกจิตสำนึกให้กำลังพลมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยตนเองนอกเหนือจากการดำเนินการของหน่วยที่กระทำตามนโยบายของกองทัพบก

3. ควรจัดโครงการอบรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตรวมทั้งความเป็นอยู่ในค่ายทหารให้กับนายทหารชั้นประทวน ทหารกองประจำการ ตลอดจนครอบครัว มีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการสังกัดศูนย์การทหารราบเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นสัญญาบัตรด้วยเพื่อสามารถที่จะเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกองทัพบกต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นสัญญาบัตรในสังกัด ระหว่างหน่วยขึ้นตรงกองทัพบก